

DOPORUČENÍ KOMISE

o opatřeních k usnadnění budoucího přechodu na euro

ze dne 10. ledna 2008

(oznámeno pod číslem K(2007) 6912)

008/78/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 211 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Zatímco první skupina účastníků eurozóny zažila dlouhou přechodnou fázi, během níž bylo euro jejich měnou, avšak nebyla dosud zavedena eurohotovost, většina stávajících národních plánů na budoucí přechod na euro předpokládá zavedení euromincí a eurobankovek ke dni přijetí eura. Tento rozdíl a široká dostupnost eurohotovosti znamená, že by členské státy, které se připravují na přijetí eura, měly mít jinou strategii, než byla strategie uplatňovaná v období mezi rokem 1999 a 2002.
- (2) Za těchto odlišných okolností ustanovení doporučení Komise ze dne 11. října 2000 o opatřeních k usnadnění přípravy hospodářských subjektů na přechod na euro [1] neřeší přiměřeně otázky, jež vyvolává změna souvislostí. S cílem přihlídnout k tomuto novému kontextu a využít zkušeností získaných při zavádění eurohotovosti v roce 2002, 2007 a 2008 by proto mělo být přijato nové doporučení,

DOPORUČUJE:

Článek 1

Řízení organizace přechodu

1. Členské státy by měly vytvořit zvláštní vyhrazené struktury vhodné k plánování, koordinaci a usnadnění všech nezbytných příprav na zavedení eura.

2. Je nutno vypracovat národní plán přechodu na euro, který bude zahrnovat všechny aspekty organizace přechodu na euro, projednat jej se zástupci hlavních hospodářských subjektů (úvěrové instituce, maloobchod, společnosti provozující přepravu hotovosti, výrobci prodejních automatů, sdružení spotřebitelů, obchodní komory atd.) a pravidelně jej aktualizovat.

Článek 2

Usnadnění přípravy občanů na euro

1. Vnitrostátní právní předpisy by měly ukládat dvojí uvádění cen a jiných peněžních částek, jež mají být zaplacený, připsány na účet nebo odepsány z účtu. Povinné dvojí uvádění cen a jiných peněžních částek by mělo začít co nejdříve poté, co Rada oficiálně přijme neodvolatelně stanovený pevný přepočítací koeficient mezi národní měnou a eurem. Členské státy by měly maloobchodníky odrazovat od toho, aby uváděli dvojí ceny a jiné peněžní částky před oficiálním přijetím přepočítacího koeficientu. Členské státy by měly rovněž požadovat samostatné uvádění jakýchkoliv poplatků, které podniky ukládají za přijímání plateb v eurech v období mezi stanovením přepočítacího koeficientu a zavedením eura. Mělo by být zakázáno používání jiného přepočítacího koeficientu, než je přepočítací koeficient přijatý Radou. Dvojí uvádění cen a jiných peněžních částek by mělo být povinné po dobu nejméně šesti měsíců a nejvýše jednoho roku od zavedení eura. Poté by mělo být zastaveno, aby občané mohli plně přivyknout nové měně.

2. Členské státy by měly zajistit, aby občané byli dobře informováni o opatřeních k přechodu na euro, o ustanoveních o ochraně eurobankovek a euromincí a o bezpečnostních prvcích eurohotovosti, a měly by občanům pomoci obeznámit se s novým měřítkem hodnoty. Tato informační kampaň by měla být zachována určitou dobu po zavedení eura. Je nutno zavést zvláštní informační programy zejména pro zranitelné osoby (např. starší občany, osoby s tělesným nebo smyslovým postižením či problémem v oblasti duševního zdraví atd.), jakož i pro osoby, pro něž je přístup k informacím obtížný (např. přistěhovalci a osoby bez domova, negramotné osoby atd.).

3. Členské státy, úvěrové instituce a podniky by měly pořádat vzdělávací akce s cílem seznámit s eurem zaměstnance, kteří pravidelně přicházejí do styku s hotovostí, aby byly zajištěny lepší rozpoznávání euromincí a eurobankovek, správná identifikace bezpečnostních prvků a rychlejší manipulace s eurohotovostí. Dále je nutno pořádat pravidelné vzdělávací akce pro osoby se zrakovým postižením s cílem pomoci jim vytvořit si smyslovou paměť, pokud jde o novou měnu.

4. Orgány veřejné správy by měly podnikům (zejména malým a středním) poskytnout přesné informace o harmonogramu přechodu na euro a o příslušných právních, daňových a účetních pravidlech. Obchodní sdružení, evropská informační střediska, obchodní komory, účetní a podnikoví poradci by měli zajistit, aby podniky, s nimiž jsou ve styku, provedly nezbytné přípravy a aby byly schopny ode dne zavedení eura provádět všechny své operace v eurech.

5. Banky by měly své klienty informovat o praktických důsledcích přechodu na euro. Zejména by je měly upozornit na skutečnost, že ode dne zavedení eura již nebudou moci provádět bezhotovostní platby nebo vést účet ve starých národních měnových jednotkách.

6. Podniky by měly přijmout opatření s cílem zvýšit informovanost svých zaměstnanců a organizovat specializované vzdělávací akce pro zaměstnance, kteří jsou ve styku s veřejností.

7. Členské státy by měly sledovat přípravy hospodářských subjektů na přechod na euro, zejména prostřednictvím pravidelných průzkumů a šetření.

Článek 3

Zajištění rychlého zavedení eurohotovosti

1. V zájmu snížení množství peněz, které má být fyzicky vyměněno, by spotřebitelé měli být vybízeni, aby v týdnech před přechodem na euro ukládali na účty přebytky hotovosti. Právní akty přijaté po rozhodnutí Rady o stanovení neodvolatelného pevného přepočítacího koeficientu by měly přednostně obsahovat údaje v eurech, pokud jejich platnost bude trvat po datu zavedení eura.

2. V měsících před přechodem na euro by banky měly využít možnosti předzásobení a druhotného předzásobení eurobankovkami a euromincemi, jak stanoví Evropská centrální banka [2]. Prodejny by měly být druhotně předzásobeny bankovkami a mincemi v posledních týdnech před přechodem na euro. Pro malé maloobchodní prodejny by měla být naplánována zvláštní opatření, včetně zejména sad mincí pro maloobchodníky. Aby se podpořila účast prodejen na operacích druhotného předzásobování, měly by jim být nabídnuty finančně atraktivní podmínky odloženého debetování. V období tří týdnů před přechodem na euro by občané měli mít možnost získat sady euromincí, aby bylo zajištěno, že každá domácnost disponuje nejméně jednou sadou. Předzásobení hospodářských subjektů by se mělo uskutečnit podle přísných pravidel, která zakazují předčasné použití obdržené hotovosti.

3. Ode dne zavedení eura by bankomaty měly být uzpůsobeny pro výdej eurobankovek. Bankomaty, které z technických důvodů nelze včas uzpůsobit, by měly být uzavřeny. Výběry hotovosti a směny v úvěrových institucích v období dvou týdnů před přechodem na euro a dvou týdnů po zavedení eura by měly být prováděny přednostně v bankovkách s nízkou nominální hodnotou.

4. Ode dne přechodu na euro by prodejny měly povinně vydávat hotovost pouze v eurech, ledaže nejsou z praktických důvodů schopny toto zajistit. Je nutno přijmout opatření ad hoc s cílem usnadnit jejich předzásobení hotovostí a omezit potíže spojené s nárůstem objemu hotovosti v prodejnách.

5. Všechny elektronické prodejní terminály by měly být ode dne zavedení eura převedeny na euro. Během prvních dnů po zavedení eura by spotřebitelé měli být vybízeni k častějšímu používání elektronických plateb.

6. Hlavní pobočky úvěrových institucí by měly být v prvních dnech období dvojího oběživa otevřeny, aby se usnadnila výměna národní měny za eura. Kromě toho by se během období přechodu na euro měla prodloužit otevírací doba bank. Maloobchodníci by měli být vybaveni zvláštním zařízením, které jim umožní rychlejší doplňování hotovosti, aby se zamezilo frontám.

Článek 4

Zamezení zneužití a nesprávnému vnímání vývoje cen ze strany občanů

1. S maloobchodem a odvětvím služeb by měly být sjednány dohody, aby byl zajištěn neutrální dopad zavedení eura na ceny. Maloobchodníci by zejména neměli zvyšovat ceny kvůli přechodu na euro a měli by usilovat o minimalizaci změn cen při stanovování cen v eurech po přepočtu. Tyto dohody by se měly realizovat přijetím loga,

kteřé bude viditelné a spotřebitelé jej budou moci snadno rozpoznat. Logo by mělo být propagováno prostřednictvím komunikačních a informačních kampaní. Ve spolupráci se sdruženímí spotřebitelů by mělo být zavedeno podrobné sledování dodržování závazků přijatých maloobchodníky v rámci těchto dohod. Pro případ nedodržení závazků by měla být stanovena odrazující opatření sahající od zveřejnění jména podniku po možné pokuty v nejzávažnějších případech.

2. V průběhu prvních týdnů po přijetí přepočítacího koeficientu až do skončení období dvojího uvádění cen by členské státy měly zavést podrobné a časté sledování cen. Občanům by měly být poskytovány každý týden informace o vývoji cen zejména v týdnech bezprostředně před přechodem na euro a po tomto přechodu, aby se zamezilo možnému nesprávnému vnímání.

3. Na platební operace v eurech by se po přechodu na euro měly vztahovat stejné bankovní poplatky jako na platební operace v národní měně.

Článek 5

Závěrečné ustanovení

Členské státy se vyzývají, aby podpořily provedení tohoto doporučení.

Článek 6

Určení

Toto doporučení je určeno členskými státy, na které se vztahuje výjimka podle článku 122 Smlouvy, jakož i úvěrovým institucím, podnikům, obchodním sdružením a spotřebitelským organizacím v těchto členských státech.

V Bruselu dne 10. ledna 2008.

Za Komisi

Joaquín Almunia

člen Komise

[1] Doporučení 2000/C 303/05 (Úř. věst. C 303, 24.10.2000, s. 6).

[2] Viz Obecné zásady Evropské centrální banky ze dne 14.7.2006 o některých přípravách na přechod na hotovostní euro a o předzásobení a druhotném předzásobení eurobankovkami a euromincemi mimo eurozónu (ECB/2006/9, Úř. věst. L 207, 28.7.2006, s. 39).